

er der det at sige, at Grundlaget for dem er den af Ministeriet Neergaards Handelsminister Jørgen Christensen foretagne Undersøgelse af 1923; den danner Grundlaget for Bankinspektørens Standpunkt, idet han siger, at Banken ikke siden det Tidspunkt er indgaaet i nye farlige Engagementer. Man maa derfor gaa ud fra, for saa vidt man tænker sig om, og det gaar jeg ud fra, den nuværende Erhvervsminister har gjort, at naar der kommer en saadan Indberetning, saa foreligger der en forholdsvis frisk Undersøgelse af alle Bankens gamle Engagementer, og der er ikke indgaaet nye Engagementer, men der er dette Forhold med Mælkeeksporten, som nu maa bringes ud af Verden, og som Følge deraf er det forsvarligt at lade Banken køre videre med de 8 Mill. Kr. Det er ogsaa værd at lægge Mærke til, at i Bankinspektørens Skrivelse til Erhvervsministeren tales der ikke absolut om Tab, men der tales om en Tabsrisiko. Hvis Bankinspektøren absolut har krævet, at disse 3,2 Mill. Kr. paa andre Engagementer, „Patria“, Hasselbalch, Nordiske Mekaniske Værksteder o. s. v., skulde afskrives, og har ment, at de var fuldstændig tabt, vilde han selvfølgelig ikke have formuleret det paa den Maade, han har gjort her, og talt om Tabsrisiko, thi en Tabsrisiko er jo ikke absolut et givet Tab. Derfor er det ærede Medlem ganske uberettiget til at fortolke Bankinspektørens Skrivelse til Ministeren paa den Maade. Og det ærede Medlem kan jo heller ikke se bort fra, at de 2 Mill. Kr., der figurerer paa Regnskabet som Tab, er slæbt med fra den foregaaende Regerings Tid; det er i 1923, Andelsbanken har dette Underskud paa 2 Mill. Kr., som den slæber videre med paa Aktivsiden i 1924 og 1925; og dette Tab var altsaa kendt og taget i Betragtning, den Gang den tidligere Erhvervsminister gav sin berygtede, tør jeg nok sige, Dispensation fra Banklovens § 7.

Saaledes er det virkelige Forhold, og denne Fremstilling bekræftes ogsaa ved en Gennemlæsning af Bankinspektørens senere Redegørelse af 31. Juli 1925, hvor han yderligere gør opmærksom paa, at den 15. Januar, da denne Afgørelse skulde træffes, taalte Sagen ingen Opsættelse; det var nødvendigt øjeblikkeligt at træffe denne Beslutning. Og nu vender jeg mig til det ærede Medlem Hr. Rytter og spørger om, hvad han vilde have gjort, hvis han havde siddet som Minister i dette Øjeblik. Der sad Andelsbankens ledende Mænd, de Herrer Anders Nielsen, Broberg og Landstingsmand N.

K. Kristensen, der sad Nationalbankens Direktør, og der sad Bankinspektøren, og alle sammen sagde de: Giv os disse 8 Millioner, saa kan vi køre videre. Vilde det ærede Medlem Hr. Rytter, hvis han havde været Minister, da have sagt: Nej, nu drejer jeg Halsen om paa Banken? Nej, saamænd vilde det ærede Medlem ej; det tør jeg ganske roligt sige; saa god en Mening har jeg endnu om det ærede Medlem; selv om den rystes Dag for Dag, naar jeg hører det ærede Medlem, har jeg endnu saa meget tilovers for ham, at jeg tror, at han selvfølgelig vilde have gjort nøjagtig det selv-samme, som den nuværende Erhvervsminister gjorde, og hvis det ærede Medlem ikke havde gjort det, kunde med Rette hele Andelsfolket her i Landet have rejst sig med Anklage imod ham og sagt: Hvorfor tog du ikke disse 8 Mill. Kr., saa kunde vi dog have faaet Betingelser for at føre Banken videre og rejse ny Kapital. Thi det er jo Sandheden om hele dette Sanerings-spørgsmaal i Januar 1925, at Banken faar 8 Mill. Kr. frisk Kapital. Det ærede Medlem betragter det som et „Dødsstød“ for Banken, at den faar disse 8 Mill. Kr. Ja, der er nu ikke ret mange Mennesker, der vil ræsonnere paa denne Maade; det vil jeg sige til det ærede Medlem; tværtimod, vi er ganske vist efterhaanden blevet vant til at regne med store Tal her i Landet, naar det gælder Banker; men 8 Mill. Kr. er nu en Gang mange Penge, vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Rytter, og man maatte gaa ud fra, at de 8 Mill. Kr. vilde give Andelsbanken et mægtigt Rygstød, naar den fremdeles opretholdt Kravet om, at Mejerierne skulde betale.

Jeg kan derfor kun sige anerkendende og rosende Ord til den højtærede Erhvervsminister, fordi han ved denne Lejlighed ydede sin Medvirkning — om det var meget eller lidt, skal jeg ikke udtale mig om — og ikke hindrede denne Ordning, der ønskedes og anbefaledes af Andelsforeningernes egne Folk og af Andelsbankens egne Folk, og jeg tror, at naar det ærede Medlem Hr. Rytter og det ærede Medlem Hr. Kragh nu kommer ud i Landet til deres Venstrevalgere, som jo har udgjort den store Part af de Folk, der stod bag ved Andelsbanken, saa vil disse ikke være dem Tak skyldige for den Tale, de fører herinde paa Rigsdagen. Tværtimod, jeg føler mig ganske overbevist om, at alle disse Mennesker med jævnt, god, sund Forstand vil erkende, at den nuværende Regering gjorde sin Pligt den 15. Januar, og at det ikke er dens Skyld, at Banken brød sammen. Nej, den,